

RYŠYS TARP KARVIŲ GINEKOLOGINĖS BŪKLĖS, KRAUJO SERUMO BIOCHEMINIŲ RODIKLIŲ IR PIENO SUDĖTIES

Vytuolis Žilaitis, Antanas Banys, Romualdas Maruška, Genadijus Vorobjovas, Vilius Žiogas
Lietuvos veterinarijos akademija, Neužkrečiamųjų ligų katedra, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas;
tel.: (8-37) 363402, el. paštas: Vituolis@lva.lt

Santrauka. Darbo tikslas – išsiaiškinti kraujo ir pieno biocheminių duomenų reikšmę diagnozuojant subklinikinį mastitą ir įvertinant karvių reprodukcinę būklę. Bandymai atlikti vienerių metų laikotarpiu 11-oje karvių bandų su Lietuvos juodmargėmis, 2–3 laktacijų panašaus produktyvumo karvėmis. Karvės skirstytos į tris grupes: ginekologiškai sveikos, sergančios subklinikiniu mastitu ir karvės, neapsivaissinusios po veršiavimo per 90 parų. Visų trijų grupių karvių kraujo ir pieno biocheminiai duomenys skyrėsi nežymiai. Sergant subklinikiniu mastitu padidėja koncentracija kraujo serume proteinų 2,6 proc., kalcio 7,8 proc. ($p < 0,05$) ir pieno proteinų 6,6 proc. ($p < 0,05$). Tokių karvių kraujo serume 1,44 proc. mažiau fosforo, piene 5,5 proc. mažiau urėjos ir 5,1 proc. mažiau laktozės ($p < 0,001$). Karvių, po veršiavimosi neapsivaissinusių per 3 mėnesius, kraujo serume daugiau kalcio 0,38 proc., 1,66 proc. ($p < 0,05$) daugiau fosforo, 1,28 proc. mažiau gliukozės ($p < 0,05$), 8 proc. ($p < 0,05$) mažiau magnio, o piene 17,69 proc. mažesnė urėjos ir 6,8 proc. ($p < 0,001$) mažesnė laktozės koncentracija, bet 7,7 proc. ($p < 0,001$) daugiau baltymų. Piene proteinų koncentracijos padidėjimas ir laktozės sumažėjimas yra papildomas kliniškinis simptomas vertinant reprodukcinio aparato ir tešmens būklę. Sergant subklinikiniu mastitu koreliaciniai ryšiai tarp pieno ir kraujo biocheminių požymių silpnesni nei neapsivaissinusių grupėje. Vertinant pieno sudėtį, būtina atsižvelgti į karvės sveikatą.

Raktažodžiai: karvių kraujo serumas, pieno sudėtis, subkliniškinis mastitas, nevaisingumas.